

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійна програма
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
на тему: «Управління фінансовою діяльністю підприємства»

Виконавець:
студентка ЦЗВФН

Чітак Евеліна Петрівна

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент

Іоргачова Марія Іванівна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Головною метою всіх підприємств у ринковій економіці є максимізація прибутку. Отже, підприємства, які демонструють значні економічні та фінансові досягнення, можуть ефективно здійснювати успішні фінансові операції. Для підтримки фінансової стабільності підприємствам вкрай важливо забезпечити постійну платоспроможність, добре структурований і високоліквідний баланс, а також фінансову незалежність і ефективність.

У сфері фінансового менеджменту оптимізація фінансового потенціалу компанії має величезне значення. Ефективне управління фінансовими ресурсами та фінансовою діяльністю стає все більш вирішальним, оскільки воно безпосередньо впливає на фінансове процвітання підприємства. Перетворення фінансових ресурсів в основний і оборотний капітал відіграє життєво важливу роль у визначенні загального успіху компанії. Хоча фінансові ресурси мають важливе значення на всіх рівнях управління, від стратегічного до тактичного та операційного, їх роль стає особливо важливою під час формулювання стратегії розвитку компанії. Таким чином, управління фінансовою діяльністю займає ключову позицію як ведуча функція в ринковій економіці.

Здатність компанії організовувати свою фінансову діяльність відіграє вирішальну роль у її зростанні та розширенні, дозволяючи їй досліджувати нові ринкові можливості, впроваджувати інноваційні ідеї та концепції щодо продуктів і послуг, а також зменшувати підприємницькі ризики. Управління фінансами є надзвичайно важливим як для малих, так і для великих підприємств, оскільки воно безпосередньо впливає на їх фінансовий стан. У нинішньому бізнес-ландшафті українські компанії стикаються зі значними проблемами не лише з точки зору фінансових показників, але й збереження своєї присутності на місцевому ринку. Агресивні дії Російської Федерації щодо України призвели до значної волатильності та нестабільності ринку, що зумовило необхідність активізації фінансової діяльності компанії для забезпечення більшої ефективності.

В умовах триваючого військового конфлікту постає нагальна потреба у переоцінці взаємодії суб'єктів господарювання, бізнес-структур і держави з метою забезпечення ефективного функціонування національної економіки України. Це передбачає внесення змін у систему управління фінансами підприємств та усунення перешкод, які створює російська військова агресія.

Питанням ефективного процесу управління фінансовою діяльністю підприємств присвятили свої праці такі вітчизняні дослідники та науковці як Близнюк О.П., Гаврилко П., Гуштан Т., Герєга О.В., Гудзь О.Є., Лалакулич М., Балабанова Л.В., Фоломкіна І.С., Мітрохіна Ю.П., Бойчук І.М., Харів. М.С., Хопчан М.І., Піча Ю.В., Василенко Л.П., Головатчук Т.І., Мороз Л.В., Полянко В.В. та інші. У своїх працях вони досліджують особливості процесу управління та проблеми здійснення фінансової діяльності суб'єктами господарювання. В сучасних мінливих умовах подальшого більш глибокого

дослідження потребують питання щодо пошуку нових шляхів і способів управління фінансами вітчизняного торговельного бізнесу. А це свідчить про актуальність обраної теми та доцільність проведення наукового дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити теоретичні та практичні засади управління фінансовою діяльністю підприємства та надати пропозиції щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- визначити сутність та основні принципи управління фінансовою діяльністю підприємства;
- дослідити основні чинники впливу на фінансову діяльність підприємства;
- визначити методичні основи аналізу фінансової діяльності підприємства;
- провести аналіз економічних показників діяльності підприємства «АТБ-Маркет»;
- оцінити ефективність фінансової діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет»;
- провести регресійний аналіз показників фінансової діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет»;
- визначити шляхи покращення управління фінансовою діяльністю підприємства;
- запропонувати основні напрями зростання ефективності фінансової діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет».

Об’єктом дослідження є економічні процеси, пов’язані з управлінням фінансовою діяльністю підприємств.

Предметом дослідження є теоретико-методичні і практичні підходи, що відображають особливості ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися різноманітні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. До них належать: структурно-логічний аналіз для побудови основи роботи, аналіз, синтез і систематичне оцінювання для визначення термінів та понять, метод групування, метод економічного аналізу для оцінки показників діяльності компанії та метод графічного аналізу для кращого розуміння ключових показників компанії. Крім того, для проведення кореляційно-регресійного аналізу використовувався пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження є звітні дані підприємства ТОВ «АТБ-Маркет», наукові праці вітчизняних та іноземних економістів, а також нормативні акти, що стосуються теми дослідження.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з змісту, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок (без додатків). Робота містить 16 рисунків, 15 таблиць та 3 додатка. Список використаних джерел містить 38 найменувань.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 тези доповіді: «Стабілізація фінансово-економічної системи України» VIII Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи Одеського національного економічного університету (квітень 2024 р.).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретико-методичні основи управління фінансовою діяльністю підприємства»** визначено поняття та основні елементи управління фінансовою діяльністю підприємства. Охарактеризовані фінансові ресурси торговельних підприємств як основи фінансової діяльності підприємства. Визначений механізм функціонування фінансової діяльності торговельного підприємства.

У другому розділі **«Аналіз фінансової діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет»** охарактеризована діяльність торговельного підприємства ТОВ «АТБ-Маркет». Проведено аналіз основних показників діяльності ТОВ «АТБ-Маркет». Досліджені особливості формування фінансових ресурсів підприємства та проведена оцінка ефективності його фінансової діяльності.

У третьому розділі **«Напрями удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства»** розглядаються питання впровадження системи бюджетування як елементу фінансової діяльності підприємства. Також надані рекомендації щодо покращення управління фінансовою діяльністю ТОВ «АТБ-Маркет».

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено узагальнення теоретичних та практичних положень щодо підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства.

1. Дослідження виявило, що фінансова діяльність охоплює виконання функцій підприємства, які стосуються придбання та використання фінансових ресурсів для сприяння економічному та соціальному прогресу. Отже, фінансова діяльність здійснюється протягом усього періоду існування підприємства, починаючи з моменту його заснування (включаючи створення статутного капіталу підприємства) і закінчуючи ліквідацією його як самостійного суб'єкта господарювання (при цьому надається фінансова допомога для ліквідаційних процедур).

2. На фінансову діяльність підприємства впливають різноманітні чинники, хоча в сучасній економічній літературі немає загальноприйнятого методичного підходу до класифікації цих факторів. Одна з класифікацій, яка заснована на організаційній теорії, поділяє фактори на дві категорії: зовнішні

та внутрішні, відповідно до їх зв'язку з підприємством. Зовнішнє середовище - це середовище, в якому діє суб'єкт господарювання, яке існує незалежно від його діяльності, але справляє на нього істотний вплив. Навпаки, внутрішнє середовище охоплює фактори всередині самої організації. Він має послідовний і безпосередній вплив на діяльність підприємства, визначаючи умови його праці, формується управлінськими рішеннями.

3. Основною метою будь-якого підприємства є підвищення ефективності його економічної діяльності, що веде до покращення фінансових показників. Щоб точно визначити слабкі місця всередині підприємства, необхідно ретельно вивчити фінансові результати. Цей аналіз дає змогу оцінити кількісні фінансові показники компанії, що полегшує отримання відповідних висновків на основі даних.

4. Провівши оцінку економічних показників операційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет», ми змогли виділити як сприятливі, так і несприятливі закономірності в економічній діяльності підприємства. Помітне зменшення чистого прибутку підприємства за аналізований період та збитки у 2023 році є чітким свідченням того, що необхідно стимулювати інноваційні та раціональні здібності управлінської команди, щоб досягти задовільного рівня прибутковості в майбутньому.

5. В процесі аналізу підтверджено нестабільність фінансового стану підприємства, оскільки воно залежить від зовнішнього фінансування та залишається фінансово неплатоспроможним. Досліджуване підприємство має нестачу власних оборотних коштів, нестачу власних оборотних коштів та довгострокових зобов'язань, нестачу основних джерел фінансування запасів на протязі аналізованого періоду, що свідчить про кризовий стан ТОВ «АТБ-Маркет». Для подальшого підтвердження цієї оцінки були розраховані коефіцієнти ліквідності (платоспроможності) ТОВ «АТБ-Маркет».

Щодо прибутковості підприємства, то вона демонструє негативну тенденцію – знижується на протязі аналізованого періоду, а в 2023 році має від'ємний характер.

6. Оцінивши фінансово-економічні показники компанії, стало очевидно, що отримання прибутку залежить від готовності компанії надавати кредити своїм клієнтам. За допомогою методів регресійного аналізу було встановлено формульний зв'язок між двома характеристиками: темпом зростання чистого доходу та темпом зростання дебіторської заборгованості.

7. Проведені дослідження дозволили сформулювати стратегії та підходи щодо підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства. Ці пропозиції окреслюють конкретні цілі та засоби їх досягнення, наголошуючи на їхньому значенні в поточної фінансово-економічній діяльності.

8. Оскільки досліджуване нами підприємство відноситься до торгівельної галузі, було визначено напрями підвищення ефективності фінансової діяльності саме з урахуванням специфіки торгівлі. Рекомендовано різні шляхи підвищення ефективності фінансової діяльності торгового підприємства. Вони включають підвищення продуктивності співробітників, збільшення продажів на площу магазину, впровадження програм підвищення

кваліфікації та широку рекламу, зниження витрат за рахунок автоматизації та передачі завдань постачальникам, використання знижок і закупівлю товарів від постачальників за нижчими цінами.

Вкрай важливим для торговельних підприємств є впровадження комплексного комплексу внутрішньо-організаційних заходів щодо вдосконалення управління фінансами. Це дозволить їм вийти на нові ринки, встановити оптимальну систему ціноутворення, яка відповідає запитам споживачів і досягне бажаних фінансових результатів, підвищить задоволеність клієнтів шляхом покращення обслуговування та пропозиції якісних продуктів, ефективно позиціонувати себе на ринку та підвищити ефективність і підзвітність їхній персонал.

АНОТАЦІЯ

Чітак Е. П. «Управління фінансовою діяльністю підприємства»

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані з управлінням фінансовою діяльністю підприємств. Предметом дослідження є теоретико-методичні і практичні підходи, що відображають особливості ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні засади управління фінансовою діяльністю підприємств на прикладі підприємства торгівельної галузі. Розглянута загальна характеристика та проведена оцінка фінансової діяльності ТОВ «АТБ-Маркет». Діагностується платоспроможність, кредитоспроможність та ліквідність підприємства. За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо усунення існуючих недоліків і рекомендації, направлені на підвищення ефективності фінансової діяльності на підприємстві.

Ключові слова: торгівельне підприємство, фінансова діяльність, фінансові ресурси, джерела фінансування ресурсів торгівельного підприємства, власний капітал, позиковий капітал, показники фінансової діяльності, прибуток, рентабельність.

ANNOTATION

Chitak E. "Management of financial activities of the enterprise"

qualifying work for obtaining a bachelor's degree in a specialty

"072 Finance, Banking and Insurance"

under the educational and professional program Finance, financial management and insurance

Odesa National Economic University,

Odesa, 2024

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of research is economic processes related to the management of financial activities of enterprises. The subject of the research are theoretical, methodological and practical approaches that reflect the features of effective management of the financial activities of the enterprise.

The paper examines the theoretical and practical principles of managing the financial activities of enterprises on the example of an enterprise in the trade industry. The general characteristics and assessment of the financial activity of ATB-Market LLC were considered. Solvency, creditworthiness and liquidity of the enterprise are diagnosed. According to the results of the research, proposals were formulated to eliminate existing shortcomings and recommendations aimed at increasing the efficiency of financial activities at the enterprise.

Key words: trading company, financial activity, financial resources, sources of financing of trading company resources, equity capital, loan capital, indicators of financial activity, profit, profitability.